

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judcători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Toma Nadejda, Moraru Petru, a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Pavalachi Marcel Ștefan, născut la 18 aprilie 1974 în Orhei, domiciliat în mun. Chișinău, str. Alba - Iulia 3, ap. 2.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 07.05.2014 - 17.05.2014 (prima instanță).
2. 04.06.2014 - 02.07.2014 (instanța de apel).
3. 18.08.2014 - 25.11.2014 (instanța de recurs ordinar).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 17 mai 2014, inculpatul Pavalachi Marcel, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a fost condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal la amendă în folosul statului în mărime de 750 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și exercita activități legate de migrațiune pe un termen de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Pavalachi Marcel în perioada de timp a lunilor noiembrie 2013 - 20 ianuarie 2014, împreună cu persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii direct a unui folos financiar din organizarea intrării și șederii ilegale pe teritoriul altor state a cetățenilor Republicii Moldova, a creat în prealabil, pentru comiterea infracțiunii menționate (organizarea migrației ilegale), o reuniune stabilă de persoane în componența lui Pavalachi Marcel și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, repartizînd rolurile între membrii acestei reuniuni.

În aceeași perioadă de timp, persoana nestabilă de către organul de urmărire penală, dirijînd activitatea grupului criminal organizat de el, a împărțit și coordonat rolurile infracționale între membrii acestuia, urmărind scopul organizării intrării și

șederii ilegale pe teritoriul Italiei și altor state membre ale UE, prin perfectarea și respectiv cu folosirea documentelor oficiale false.

Pavalachi Marcel și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală din cadrul grupului criminal organizat, exercitau rolul de intermediari între potențialii emigranți ilegali și conducătorul grupului criminal organizat.

În perioada de timp, noiembrie 2013- ianuarie 2014, Pavalachi Marcel și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală din cadrul grupului criminal organizat, fiind condus și organizat de către conducătorul grupului criminal organizat, au găsit potențialii imigranți, au acumulat de la ei setul de acte primare necesare pentru confecționarea documentelor false, în temeiul cărora ulterior urmau să fie solicitate vize de intrare și ședere pe teritoriul Italiei, de asemenea au cerut și au primit sume de bani în mărime de 2000 Euro.

Pentru a reda un caracter legal solicitărilor de vize de intrare și ședere pe teritoriul Italiei, persoane necunoscute, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu Pavalachi Marcel și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, folosind actele primare obținute de la potențialii imigranți de către Pavalachi Marcel și alte persoane, confecționa în circumstanțe nestabilite documente oficiale false cum ar fi pașapoarte a cetățenilor României, a certificatelor de căsătorie a României, a certificatelor de reședință pe teritoriul Italiei și a buletinelor de identitate a Italiei.

După confecționarea documentelor oficiale false, persoanele din prima verigă, din care făcea parte și Pavalachi Marcel, transmiteau setul de acte necesar pentru solicitarea vizelor potențialelor imigranți pentru a fi depuse la Ambasada Italiei în Chișinău, instructându-le totodată referitor la posibilele întrebări în cadrul convorbirii cu reprezentanții ambasadei.

Ulterior, un oficial al Ambasadei Italiei în Chișinău nestabilit de către organul de urmărire penală, care făcea parte din cadrul grupului criminal organizat avea rolul de a facilita verificarea actelor depuse și eliberarea vizelor solicitate.

Astfel, Pavalachi Marcel, aflându-se în mun. Chișinău, aproximativ la începutul lunii noiembrie 2013, acționând în cadrul grupului criminal organizat în prealabil și condus către o persoană nestabilă de către organul de urmărire penală, întru realizarea intențiilor infracționale de organizare a intrării și șederii ilegale a lui Nasalciuc Vadim pe teritoriul Italiei și urmărind scopul obținerii a unui folos financiar în sumă de 2000 Euro, conform unui plan dinainte elaborat și rolului care i-a fost atribuit, s-a întâlnit cu Nasalciuc Vadim pe str. Bănulescu Bodoni din mun. Chișinău, în apropierea pieții de flori.

În cadrul întâlnirii menționate, Pavalachi Marcel, acționând în vederea realizării intențiilor infracționale ale grupului criminal organizat și conform rolului ce i-a fost repartizat a solicitat și a primit de la Nasalciuc Vadim copiile actelor de identitate a acestuia și anume copiile certificatului de naștere, certificatului de căsătorie, a buletinului de identitate și în original pașaportul de uz extern.

După aceasta, întru atingerea scopului infracțional, persoanele nestabilite de către organul de urmărire penală care acționau în cadrul grupului criminal organizat, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Pavalachi Marcel, în circumstanțe nestabilite au confecționat un set de acte false pe numele lui

Nasalciuc Lilia (soția lui Nasalciuc Vadim) și anume: pașaportul românesc cu nr. 051451900, certificatul de căsătorie românesc seria CG nr.297738, un formular de tip B cu seria EMC-10027584, certificatul de reședință italian eliberat pe numele lui Nasalciuc Lilia, precum și buletinul de identitate italian pe numele acesteia, la care a fost anexată copia pașaportului de uz extern al cetățeanului RM, perfectat pe numele lui Nasalciuc Vadim.

În continuare, Pavalachi Marcel, acționând în scopul realizării planului infracțional al grupului criminal și anume de organizare a intrării și șederii ilegale pe teritoriul Italiei a lui Nasalciuc Vadim, i-a transmis acestuia setul de acte false, precum și l-a informat despre eventualele întrebări și răspunsuri care pot fi adresate în cadrul interviului la ambasada Italiei din Chișinău, totodată indicându-i acestuia să declare că motivul solicitării obținerii vizei este reintegrarea familiei.

Nasalciuc Vadim, acționând conform instrucțiunilor dinainte primite de la Pavalachi Marcel, a depus setul de acte false, anterior primite tot de la ultimul la Ambasada Italiei în Chișinău, în scopul obținerii vizei de intrare și ședere pe teritoriul statului respectiv.

În procesul verificării actelor prezentate pentru obținerea vizei de către reprezentanții Ambasadei Italiei la Chișinău s-a constatat că certificatul de reședință italian eliberat pe numele lui Nasalciuc Lilia, precum și buletinul de identitate italian pe numele acesteia sunt false.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Pavalachi Marcel să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal cu numirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere și de a exercita activități legate de organizarea plecării persoanelor peste hotare, pe un termen de 5 ani, indicând că instanța de fond a aplicat față de inculpat o pedeapsă mult prea blândă, neținând cont de faptul că pedeapsa sub formă de amendă nu va duce la corectarea și reeducarea inculpatului Pavalachi Marcel.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, cu menținerea sentinței atacate.

Instanța de apel, în motivarea soluției adoptate a indicat, că corect au fost calificate acțiunile inculpatului Pavalachi Marcel în baza art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, iar cauza penală a fost examinată în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate de organul de urmărire penală și recunoscute de către inculpat la faza cercetării judecătorești.

5. La 16 iulie 2014, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, în care se solicită casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând că:

- la aplicarea pedepsei instanța de judecată nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61,75 Cod penal ajungând la soluția aplicării pedepsei sub formă de amendă, neasigurând faptul exercitării scopului pedepsei penale;

- ambele instanțe de judecată urmau să asigure aplicarea măsurilor mai aspre de pedeapsă față de inculpat, fiind că el a mai comis infracțiuni analogice anterior.

6. Judecând argumentele recursului ordinar în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră, că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală (red. 14.03.2003), instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la examinarea apelului declarat nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, nu a răspuns la modul cuvenit la toate motivele invocate de apelant în apel și nu s-a pronunțat efectiv asupra legalității sentinței privind condamnarea lui Pavalachi Marcel în baza art. 362¹ alin. (3) lit a) Cod penal la amendă în mărime de 750 unități convenționale, din care considerente decizia urmează a fi parțial casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că procurorul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar la 16 iulie 2014, împotriva deciziei instanței de apel din 02 iulie 2014, pronunțată la 09 iulie 2014, în termen.

Drept temei pentru declararea recursului, recurentul a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de recurs menționează că acest temei pentru recurs și-a găsit confirmarea în speța dată.

Potrivit apelului declarat de procurorul Cazacov Elena (f.d. 160-162, vol. II) criticându-se blîndețea pedepsei, pentru acțiunile comise de către inculpatul Pavalachi Marcel, de către acuzatorul de stat, a fost solicitat și invocat:

„- ca să fie luat în considerație faptul, că acesta anterior a fost judecat de mai multe ori pentru comiterea faptelor de același gen, fiindu-i aplicate pedepse sub formă de amendă. În pofida faptului, că antecedentul penal, pentru infracțiunile de care inculpatul Pavalachi Marcel a fost judecat, este stins, însă aceasta denotă că inculpatul nu și-a făcut concluziile respective de pe urma acestor fapte și nu s-a pus pe calea corectării, chiar mai mult ca atît a continuat activitatea sa criminală și din nou a comis o nouă infracțiune. În astfel de circumstanțe, de către instanța de judecată nu s-a ținut cont de prevederile art. 75 și în special de faptul, că prin aplicarea unei pedepse mai blînde, din numărul celor menționate, nu se va asigura atingerea scopului pedepsei de corectare a condamnatului și că corectarea și reeducarea acestuia nu este posibilă fără privarea lui de libertate. Aplicarea în privința inculpatului Pavalachi Marcel a pedepsei sub formă de amendă este contrară prevederilor art. 2 alin. (2) al Codului penal, care stipulează că legea penală are drept scop prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni;

- instanța de judecată urmează să aplice o pedeapsă care ar avea drept efect abținerea de la comiterea unor asemenea infracțiuni și de către alte persoane și chiar de către inculpatul Pavalachi Marcel și totodată instanța de judecată aplicînd față de acesta pedeapsă sub formă de amendă, diminuează acel factor de abținere de la comiterea unor asemenea infracțiuni. Acest fapt urmează a fi apreciat și prin prisma amploarei pe care o au aceste infracțiuni și pericolul sporit a unor astfel de fapte prejudiciabile pentru sistemul de drept și prestigiul țării noastre peste hotarele ei, că ele au atentat la ordinea stabilită pentru eliberarea unor documente de o deosebită importanță, la procedura de intrare și ședere pe teritoriul unui stat a persoanelor care nu sunt cetățeni sau rezidenți ai acestuia, domeniu care contribuie în mod semnificativ la stabilitatea statului, precum și în raport cu riscul de a transforma săvîrșirea migrațiunii ilegale în îndeletnicire, în condițiile cînd va fi sesizat de către infractori faptul dezinteresului statului de a condamna asemenea cazuri;

- de asemenea, urmează a se ține cont de faptul că amploarea acțiunilor de acest gen în Republica Moldova prezintă contururi agravante, servesc ca bază la săvîrșirea a noi infracțiuni grave și deosebit de grave și că asemenea fapte trebuie să pună în gardă toate instituțiile puterii de stat abilitate cu atribuții de prevenire și pedepsire a acțiunilor ilegale de organizare a migrațiunii ilegale prin confecționarea cît și folosirea documentelor oficiale false;

- avînd în vedere cele expuse procurorul consideră, că nu este suficientă aplicarea față de inculpatul Pavalachi Marcel a pedepsei sub formă de amendă penală, care nu-și va extinde efectele sancționării inculpatului pe o perioadă mai extinsă pînă la stingerea antecedentelor penale, ceea ce-i va determina revizuirea comportamentului și integrarea socială, cu renunțarea la săvîrșirea acțiunilor”.

Anume asupra acestor motive invocate în apel de procurorul Cazacov Elena instanța de apel nu s-a pronunțat, sau s-a pronunțat superficial, fără argumentarea cuvenită.

Colegiul penal lărgit constată că instanțele de judecată, la aplicarea pedepsei lui Pavalachi Marcel, nu au respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei. Deși legiuitorul a creat un mecanism eficient de sancționare a făptașilor care organizează migrațiunea ilegală, ținînd cont de gravitatea și consecințele survenite, măsura de pedeapsa aplicată de instanțele de judecată nu este adecvată faptei și pericolului social al acesteia, pedeapsa aplicată fiind prea blîndă și în consecință ilegală, neechitabilă și nejustificată.

Procurorul corect a menționat că pedeapsa aplicată în asemenea caz, trebuie să fie nu numai legală, în sensul de respectare a cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp, trebuie să fie și echitabilă, adică să se respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului, cu respectarea prevederilor art. 61 Cod penal, potrivit căruia, pedeapsa care se aplică urmează să-și atingă scopul de restabilire a echității sociale și prevenirea de săvîrșire a noilor infracțiuni de către alte persoane, prin urmare, în cazul dat, fiind stabilită o pedeapsă sub formă de amendă, nu a fost asigurat faptul exercitării scopului pedepsei penale.

În cadrul examinării acestei cauze penale Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că, nu este rațional ca inculpatul Pavalachi Marcel să nu execute pedeapsa privativă de liberate, cu atît mai mult că deși prin sentințele anterioare i-a fost stabilita pedeapsa sub formă de amendă, dar nu a fost atins scopul principal și anume, ca sancțiunea penală să-și poată îndeplini mai eficient rolul preventiv – educativ, ulterior inculpatul **săvîrșind** infracțiuni, inclusiv similare.

Colegiul penal lărgit mai concluzionează, că ambele instanțe de judecata urmau să asigure aplicarea măsurilor mai aspre de pedeapsa, față de inculpatul Pavalachi Marcel, care a fost adus în fața instanțelor, pentru comiterea unei infracțiuni contra autorităților publice și a securității de stat, ținîndu-se cont că această infracțiune a fost săvîrșită de grupul criminal organizat.

Colegiul penal lărgit mai menționează că deși, inculpatul Pavalachi Marcel a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza penală în privința acestuia fiind examinată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, instanța nu a apreciat corect gradul pericolului ce-l prezintă pentru societate această infracțiune, circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului și rolul activ al acestuia la comiterea infracțiunii și în consecință a aplicat față de acesta o pedeapsă neechitabilă, sub aspectul individualizării pedepselor.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel de apelant și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2014, în cauza penală privindu-l pe **Pavalachi Marcel Ștefan**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la **16 decembrie 2014.**

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Toma Nadejda

Moraru Petru